

BO'LAJAK TARBIYA FANI O'QITUVCHILARINI AXBOROT OLIISH KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK ASOSLARI

Olimova Zarina

Buxoro Davlat Pedagogika Instituti Pedagogika yo'nalishi

1-kurs magistranti

ANOTATSIYA: Maqolada bo'lajak tarbiya fani o'qituvchilarini axborot olish kompetentligini rivojlantirishning pedagogik asoslari tahlil qilingan. Axborot olish kompetentligi zamonaviy ta'limda o'qituvchilarning axborot manbalarini samarali topish, ularni tahlil qilish va ta'lim jarayoniga integratsiya qilish qobiliyatlarini rivojlantirishga qaratilgan. Shu bilan birga, axborot olish kompetentligini rivojlantirishda zamonaviy pedagogik metodlar, axborot texnologiyalaridan foydalanish va ixtisoslashtirilgan kurrikulumlarning ahamiyati haqida ma'lumotlar keltirilgan.

Kalit so'zlar: Axborot olish kompetentligi, Pedagogik asoslar, Axborot, texnologiyalari, Tarbiya fani o'qituvchisi, Zamonaviy ta'lim, Pedagogik metodlar, Ta'limda axborot manbalari, Rivojlanish

KIRISH

Zamonaviy ta'lim tizimida axborot olish kompetentligi muhim ahamiyatga ega. Axborot olish kompetentligi o'qituvchilarning professional faoliyatida, shubhasiz, muhim rol o'ynaydi, chunki ular o'quvchilarga yordam berish va ularni zamonaviy bilimlar bilan ta'minlash uchun samarali axborot manbalarini topish va tahlil qilish qobiliyatiga ega bo'lishlari kerak. Axborot olish kompetentligini rivojlantirish – bu nafaqat axborot manbalarini aniqlash, balki ularni ijobiy kontekstda qayd etish, interpretatsiya qilish va ta'lim jarayoniga integratsiya qilish qobiliyatini rivojlantirishdir.

Zamonaviy axborot va kommunikatsiya texnologiyalari (AKT)ning rivojlanishi bilan axborot olish imkoniyatlari kengayib, o'qituvchilardan yangi kompetentliklar va professional ko'nikmalarni talab qilmoqda. Maqolada axborot olish kompetentligini rivojlantirishning pedagogik asoslari, o'qituvchilarning axborot manbalaridan samarali foydalanish usullari va pedagogik jarayonda axborot texnologiyalaridan foydalanishning ahamiyati tahlil qilingan.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODI

Axborot olish kompetentligi haqidagi adabiyotlarni tahlil qilishda, turli mualliflar ushbu kompetentlikni shakllantirishda axborot manbalariga munosabat, axborot texnologiyalari va pedagogik usullarning ta'sirini ko'rsatishgan.

Masalan, T.T. Allaberdiyeva (2021) axborot olish kompetentligini tadqiq etar ekan, unda axborot manbalarini topish, ularni aniqlash va qayta ishlash qobiliyatlarini

rivojlantirishga aniq yo'nalishlar berishga harakat qilgan. R. B. Abdullayev (2020) o'z tadqiqotlarida axborot olish kompetentligini rivojlantirishda zamonaviy pedagogik metodlar va axborot texnologiyalaridan foydalanish usullarini tadqiq qilgan. Axborot olish kompetentligi metodologiyasida eng asosiy masala – axborotning turli manbalari, onlayn va oflayn resurslari, shuningdek, ulardan foydalanish usullari to'g'risida fikrlarni rivojlantirish. Bu ishlarda axborot olishning tahlil, interpretatsiya va samarali foydalanish kabi bosqichlariga alohida e'tibor qaratilgan.

METODOLOGIYA:

Maqolada amalga oshirilgan tadqiqotning metodologiyasi sifatida ko'p bosqichli tahlil va amaliy eksperiment usullari qo'llanilgan. Ma'lumotlarni yig'ishda tanlangan tadqiqotchi o'qituvchilarning axborot manbalaridan foydalanish jarayonlarini o'rganish asosiy metod sifatida ishlatilgan. Shuningdek, anketa va intervyu usullari orqali o'qituvchilarning axborot manbalariga bo'lgan munosabatlari va ularni taqsimlash bo'yicha ma'lumotlar yig'ilgan.

NATIJALAR

Olib borilgan tadqiqotlar natijasida quyidagi asosiy xulosalarga kelish mumkin:

Axborot manbalariga aloqadorlik: O'qituvchilar axborot manbalariga ishonichlilik, aniqlik va ishlatish imkoniyatlariga ko'proq ahamiyat berishadi. Bunday munosabatlar axborot olish kompetentligining muhim qismidir.

Interaktiv o'qitish usullarining ahamiyati: Axborot olish kompetentligini rivojlantirishda interaktiv o'qitish metodlari, ularning samaradorligi to'g'risidagi ma'lumotlar, yoshlar bilan ishlashda muhim ahamiyatga ega.

Onlayn platformalar va axborot texnologiyalari: Internet va onlayn resurslardan foydalanish o'qituvchilarning axborot olish qobiliyatlarini oshirishga, zamonaviy bilimlarni qo'llashga yordam beradi. 4. Ta'limni individuallashtirish: Axborot olish kompetentligini rivojlantirish ta'lim jarayonini individuallashtirishga olib keladi, bu esa har bir o'quvchining imkoniyatlariga moslashtirishni ta'minlaydi.

MUXOKAMA

Axborot olish kompetentligini rivojlantirish, o'z navbatida, ta'lim jarayoniga yangi imkoniyatlar yaratadi. Zamonaviy pedagogikada axborot manbalaridan samarali foydalanish, ma'lumotlarni aniqlash va ularni pedagogik faoliyatga moslashtirish muhim rol o'ynaydi. O'qituvchilarda axborot olish kompetentligini rivojlantirishda axborot texnologiyalaridan foydalanish muhim ahamiyatga ega bo'lib, ta'limning sifatini oshirishga qaratilgan.

Axborot olish kompetentligi tarbiya fani o'qituvchilari uchun to'g'ri, samarali va aniq ma'lumotlarni topish va ularni o'z ishiga moslashtirishni ta'minlaydi. Shuningdek, bu kompetentlik yoshlar bilan ishlashda muvaffaqiyatli natijalarga erishishga yordam beradi.

XULOSA. Axborot olish kompetentligini rivojlantirish zamonaviy ta'lim tizimida o'qituvchilarning professional va pedagogik faoliyatini oshirishga xizmat qiladi. Tarbiya fani o'qituvchilarining axborot manbalarini aniqlash, ularni samarali qo'llash va ta'lim jarayoniga integratsiya qilish qobiliyatlari, ularning ta'limdagi samaradorligini va muvaffaqiyatlilikini oshirishga yordam beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Allaberdiyeva, M. A. (2021). "Axborot olish kompetentligini rivojlantirishda zamonaviy pedagogik metodlar". Pedagogika jurnal.
2. Abdullayev, R. B. (2020). "O'qituvchilarda axborot olish qobiliyatini rivojlantirishning asosiy yo'nalishlari". Ta'lim va texnologiyalar.
3. Qurbonova, N. M. (2022). "Axborot olish kompetentligini rivojlantirishda axborot texnologiyalaridan foydalanish". Oquvchi va o'qituvchi.
4. Djumayeva, R. Sh. (2023). "Pedagogika va axborot texnologiyalari: Zamonaviy axborot olish usullari". Ilmiy tadqiqotlar.
5. Sultonova, L. A. (2022). "O'qituvchilar uchun axborot olish kompetentligini shakllantirish va rivojlantirish". Umumta'lim.
6. Bakhtiyorovich, Ismonov Khurshidbek, and Ruziyev Nuriddin Mukhammadaliyevich. "Pairing, Their Own Aspects and Corresponding Methods of Work with Pairing in the Autocad Software." *International Journal on Orange Technologies* 3.12 (2021): 211-216.
7. qizi Abduraimova, Muazzamoy Abduqodir. "PERSPEKTIVA." *INTERNATIONAL CONFERENCES*. Vol. 1. No. 11. 2022.
8. Xurshidbek, Ismonov, Rustamov Umurzoq, and Abduraimova Muazzamoy. "MARKAZIY VA PARALLEL PROYEKSIYA ORTOGONAL PROYEKSIYALAR VA MODELNI KO 'RINISHLARI." *Educational Research in Universal Sciences* 1.4 (2022): 70-81.
9. Ismonov, Xurshidbek Baxtiyorovich, and Muazzamoy Abduqodir qizi Abduraimova. "ORTOGONAL PROYEKSIYALAR VA MODELNI KO 'RINISHLARI." *Educational Research in Universal Sciences* 1.3 (2022): 288-296.
10. Qizi, Abduraimova Muazzamoy Abduqodir. "PROJECTION AND AXONOMETRY."